

Politieke Markt

Vergadering van 14 mei 2024

Beleid en Uitvoering - Samenleving en
Ontwikkeling

Tijdelijke units Onderwijs Expertise Centrum 't Ravelijn

Auteur

Ria Twerda

Overlegd met

Ben Molema

Portefeuillehouder

T. Jongman

Samenvatting

Het Onderwijs Expertise Centrum (OEC) 't Ravelijn heeft de laatste jaren te maken met een forse groei in leerlingen (18%) en verzwaring van problematiek. Dit komt deels door verbreding van het onderwijsaanbod, maar vooral door de overheveling van de Kwadraat-leerlingen (Accrete) naar 't Ravelijn begin dit schooljaar. Hierdoor is een acuut onderwijshuisvestingsvraagstuk ontstaan.

Deze kinderen zitten nog op een separate locatie en niet bij de voorzieningen en deskundigheid die deze kinderen nodig hebben. Dit is een ongewenste situatie en hiermee wordt deze kinderen tekort gedaan. Ook is de bezetting op deze locatie op sommige momenten minimaal, waardoor zowel de kinderen als het personeel niet een voldoende veilige (werk)omgeving geboden kan worden.

Het langetermijnperspectief is nog niet duidelijk. Binnen de school zijn geen uitbreidingsmogelijkheden, vandaar dat voorgesteld wordt tijdelijke units bij te plaatsen. Dit vraagt een totale investering van € 195.000 wat neerkomt op een jaarlijkse kapitaallast van € 25.850.

Beschrijving

Inleiding

Het aantal leerlingen van Onderwijs Expertise Centrum 't Ravelijn (OEC) groeit. Het betreft een groei van 193 leerlingen (1-2-2020) naar 228 (1-2-2024), een groei van 18% in de laatste jaren. Dit komt deels door verbreding van het onderwijsaanbod.

Het OEC was eerder een cluster-4 school, dat wil zeggen voor kinderen met psychische stoornissen en gedragsproblemen. Sinds enige tijd biedt OEC ook onderwijs aan lichamelijk en/of verstandelijke gehandicapte kinderen (cluster-3 onderwijs). Dit zijn kinderen die eerder waren aangewezen op onderwijs in, bijvoorbeeld Meppel.

Naast verbreding van het onderwijsaanbod is er ook sprake van een verzwaring van de problematiek bij kinderen. De groei zit geheel in het aantal Speciaal Onderwijs (SO)-leerlingen (stijging van 47%), terwijl het Speciaal Basis Onderwijs (SBO, een lichtere vorm van speciaal onderwijs) juist een daling van 36% laat zien.

Sinds dit schooljaar is ook het Kwadraat Onderwijs (school voor hoogbegaafde kinderen die uitvallen in het regulier onderwijs) ondergebracht bij het OEC. Hierdoor is er een acuut huisvestingsprobleem ontstaan. De Kwadraat-leerlingen, ruim 30 kinderen zitten nu nog steeds op een separate locatie (Oerthe), terwijl de voorzieningen en deskundigheid die deze leerlingen nodig hebben juist op het OEC aanwezig zijn. Niet alleen wordt deze kinderen hiermee tekort gedaan, maar ook de veiligheid van personeel en leerlingen kan zo niet voldoende geborgd worden.

Bij het opstellen van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) was deze laatste ontwikkeling niet voorzien. Sinds de invoering van passend onderwijs is het juist de bedoeling dat steeds minder kinderen terechtkomen in het S(B)O. Lange tijd was er sprake van een terugloop van S(B)O-leerlingen, maar die trend lijkt voorbij.

Gezien onze wettelijke taak om in de onderwijshuisvesting te faciliteren, zijn we met het OEC in overleg gegaan om te kijken naar mogelijke oplossingen. Vanwege de urgentie, maar ook de onduidelijkheid voor de langere termijn, is er een plan uitgewerkt voor tijdelijke uitbreiding van het OEC middels units.

Het gaat om een uitbreiding van in totaal twee lokalen, een kantoorruimte, toiletvoorziening, en hal/garderobe (in totaal circa 165 m²), die geplaatst zouden kunnen worden op het perceel achter het OEC (ook bestemming maatschappelijk/onderwijs), waar ook een bouwblok gesitueerd is. De totale kosten hiervan zijn begroot op € 195.000. Binnen het gebouw zijn geen uitbreidingsmogelijkheden beschikbaar.

Gewenst resultaat

Aan alle kinderen van het OEC bieden we een veilige en kansrijke leeromgeving.

Argumenten

1.1 We hebben de plicht om te faciliteren in onderwijshuisvesting

Kinderen moeten kunnen opgroeien in een veilige en kansrijke omgeving. Hiervoor zijn schoolgebouwen nodig die functioneel, veilig, gezond, comfortabel en duurzaam zijn. Nu een deel van de leerlingen van het OEC niet gehuisvest kan worden in nabijheid van de benodigde voorzieningen en deskundigheid die ze nodig hebben, doen we die kinderen tekort.

1.2 Er is haast geboden

Deze kinderen hebben specifieke voorzieningen en expertise nodig die niet op de huidige locatie geboden kunnen worden. Hoe eerder de kinderen gehuisvest worden bij het OEC, hoe beter deze kinderen zich kunnen ontwikkelen. Daarnaast speelt mee dat de personele bezetting op de locatie Oerthe op sommige momenten, bestaat uit slechts twee personen. Dat is zeker bij deze doelgroep te weinig om – bijvoorbeeld in geval van een interventie – zowel kinderen als het personeel een veilige (werk)omgeving te bieden.

1.3 Langetermijnperspectief is nog niet duidelijk

Landelijk wordt sinds de invoering van de wet Passend Onderwijs (2014) geprobeerd meer kinderen op te vangen in het reguliere onderwijs, ongeacht hun ondersteuningsbehoefte en er wordt geprobeerd thuiszitten te voorkomen. Sindsdien is er een dalende trend ontstaan en gaan steeds minder kinderen naar het SO. Deze ontwikkeling is tot stilstand gekomen en we zien zelfs een toename sinds corona.

Het is te vroeg om te kunnen beoordelen hoe deze trend zich op de lange termijn ontwikkelt. Met de tijdelijke units wordt het acute vraagstuk opgelost en hebben we de mogelijkheid om een aantal jaren nauwlettend de ontwikkelingen in het S(B)O te volgen om te beoordelen of de groei tijdelijk van aard is of toch structureel. De uitkomst daarvan kan meegenomen worden in het IHP. Mocht de ruimtebehoefte structureel blijken, dan vraagt het om een structurele uitbreiding van het OEC. Dit realiseren vraagt ook een paar jaar voorbereiding, vandaar dat nu ingezet wordt op tijdelijke huisvesting voor maximaal 10 jaar.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Ongewenste situatie niet onnodig lang in stand houden

De overgang van het Kwadraat onderwijs van Accrete naar OEC 't Ravelijn is niet zonder reden gedaan. Veel hoogbegaafden kampen met serieuze aanvullende problematiek. Het kwadraat Onderwijs was juist opgestart om deze specifieke doelgroep goed te kunnen bedienen, maar de benodigde deskundigheid hiervoor is toch onderschat. Vandaar dat overgang naar het OEC vanuit Accrete vrij onverwacht en snel is doorgevoerd. Er is dus al langere tijd sprake van een ongewenste situatie.

Duurzaamheid en social return

nvt

Financiële toelichting

De totale kosten zijn begroot op € 195.000. Bij een afschrijvingstermijn van 8 jaar en een restwaarde van € 35.000 betekent dit aan afschrijvingslasten € 20.000. De rentelasten komen er nog bij. Uitgaande van 3% betreft het een bedrag van € 5.850. De totale jaarlijkse kapitaallasten bedragen hiermee € 25.850.

Communicatie en participatie

De direct betrokkenen, zoals school, leerlingen en ouders worden hierover geïnformeerd. Voor de communicatie met de omwonenden (ook onderdeel van het omgevingstraject) wordt een plan van aanpak gemaakt om de omgeving zorgvuldig mee te nemen in deze ontwikkeling.

Uitvoering en planning

De planvorming is al deels gedaan. Als het benodigde budget beschikbaar is, kan gestart worden met het realiseren van de units. Omdat het perceel de juiste bestemming heeft en omdat er ook een bouwblok op ligt, verwachten we voortvarend te werk te kunnen gaan. Het omgevingstraject wordt al opgestart in de periode tussen collegebesluit en raadsbesluit. Als dit traject soepel doorlopen kan worden, zouden de units mogelijk in de zomerperiode al daadwerkelijk geplaatst kunnen worden. Doel is dat het Ravelijn het nieuwe schooljaar direct van start kan gaan op 1 locatie.

Is het besluit openbaar?

Ja

Besluit

Het college legt het volgende voor aan de gemeenteraad:

1. in te stemmen met tijdelijke uitbreiding van Onderwijs Expertise Centrum 't Ravelijn door het plaatsen van circa 165 m² aan tijdelijke units bij de school.

2. de financiële consequenties van het plaatsen van de tijdelijke units te verwerken in de Perspectiefnota 2024-2028.